

kulturelle, etniske og sociale baggrunde og vilkår. De kan vælge, om de vil gifte sig med vedkommende og have børn med vedkommende. De kan vælge deres sociale og økonomiske karriere. De kan vælge, hvor de vil bo og hvilken familie, de vil knytte an til.

Vi tager det som en selvfølge, men sagen er jo i virkeligheden ret beset, når vi skal gøre boet op, at lige præcis den fundamentale valgfrihed, som kvinden har i Danmark, bestemt ikke, når det kommer til stykket, er en given sag i ret mange andre lande. Vi skal såmænd ikke ret mange kilometer herfra – jeg behøver ikke engang at tænke på de tragiske begivenheder i Jugoslavien, der understregede dette – vi skal ikke bevæge os langt i Østeuropa, før vi finder meget, meget stærke begrænsninger af social, kulturel og etnisk karakter for kvindens grundlæggende valgmuligheder.

På en eller anden måde forekommer det mig, at debatten om velfærdssamfundet derfor også i virkeligheden har et højere mål end alene at være en debat om overførselsindkomsternes betydning i forhold til serviceniveauet i Danmark, betalingsbalancen, beskæftigelsen, handelsbalancen og statsfinanserne.

Velfærdssamfundet Danmark har en højere kvalitet, som ikke er her pr. automatik eller selvfølgelighed, men som i virkeligheden har sin helt selvstændige betydning i ligestillingsarbejdet. Jeg tror ikke, man kan gøre det op i statistik eller tal. Jeg tror, at det fundamentalt har noget at gøre med nogle holdninger, som vi skal passe umådelig meget på, ellers løber det hurtigt fra os igen.

Fordommene har så let ved at få fat og ved at få tag, og som det er sagt så klogt i en helt anden form for debat: Vi ved jo fra historisk erfaring, at rotterne aldrig kommer op af de samme huller i gulvet, og derfor vil jeg gerne appellere til, at vi også i ligestillingsdebatten fastholder den særlige kvalitet, som netop det danske velfærdssamfund har på det felt, jeg med få ord har prøvet at beskrive.

Men nu tilbage til det mere kontante og jordnære. Den nuværende organisation og arbejdsgrundlaget for Ligestillingsrådet har stort set været gældende siden 1978, hvor rådet blev lovfæstet. Samfundet har ændret sig siden den tid, som det så rigtigt er blevet sagt af mange af Tingets medlemmer under den forrige debat om redegørelsen. Nytænkning er nødvendig her som i andre dele af den offentlige forvaltning. Derfor er der sat en ny dagsorden med det

udvalg, regeringen har nedsat, og som skal overveje den fremtidige ligestillingsindsats.

Det nye udvalg skal for det første overveje ændringer i organiseringen af ligestillingsarbejdet og udarbejde forslag hertil; det handler altså om, hvilke opgaver der bør prioriteres i det fremtidige ligestillingsarbejde. For det andet skal udvalget overveje, om eventuelle ændringer i arbejdet forudsætter lovgivning. Forslag og ideer skal kunne fremlægges fordomsfrit og med visioner; der skal sættes en ny dagsorden, fordi vi er i en ny tid.

Jeg vil godt slå et ekstra slag for de fundamentale ting på arbejdsmarkedet, i uddannelsespolitikken og i beskæftigelsespolitikken, som har så stor betydning for kvinders stilling i arbejdslivet og dermed for hele det aktive liv.

Vi ved jo, at de mennesker, der har de dårligste uddannelsesmæssige forudsætninger, er de mennesker, der har den største arbejdsløshedsrisiko, og det er de mennesker, der kommer sidst i arbejde. Vi ved også, at når vi deler arbejdsmarkedet op i mænd og kvinder, er det sådan, at kvinder på arbejdsmarkedet stadig hører til i den gruppe, der gennemgående har svagere uddannelsesmæssige forudsætninger end mændene.

Derfor hører det basale, enkle, men ofte glemte standpunkt også med: En aktiv fremadrettet uddannelsespolitik er en meget fundamental del af ligestillingsarbejdet, fordi det drejer sig om at få udryddet den fuldstændig uacceptable skævhed, der er i arbejdsløshedsrisikoen mellem mænd og kvinder. Det er måske ikke noget, der sætter dagsordenen i aviserne, men det er umådelig vigtigt at gøre sig klart, at der en direkte forbindelseslinje mellem den fremadrettede, aktive uddannelsespolitik og ligestillingsarbejdet, specielt når vi ved, hvor fundamentalt beskæftigelse og job er, og hvor fundamentalt dét er lig med social og økonomisk tryghed.

Det udvalg, vi har nedsat, er derfor bredt sammensat: 20 medlemmer med repræsentanter for ministerier, ligestillingsråd, organisationer, kommuner og amter, og vi har lagt særskilt vægt på, at ungdommen er stærkt repræsenteret ved Dansk Ungdoms Fællesråd, der har to medlemmer, ét af hvert køn, for netop at inddrage de unges synspunkter tættere i ligestillingsarbejdet. Jeg har været glad for, at landsdommer Ina Steincke har accepteret at tiltræde som formand for udvalget.